

Frågor och svar från det allmänna informationsmötet om vindkraftsprojekt Västra Tjust den 25 maj 2021

Vi fick in många intressanta frågor under informationsmötet och vi hann svara på de allra flesta. I det här dokumentet har vi sammanställt de frågor och svar vi inte hann ta upp under sändningen.

Har ni erfarenhet av att återställa området till 100 procent? Vad kostar det?

I varje tillstånd som ges för en vindkraftspark finns villkor för hur marken ska återställas när vindbruket upphör. För att garantera att avvecklingen kommer att gå att genomföra ska pengar avsättas eller garanteras redan innan byggnationen av vindkraftsparken får påbörjas. Beloppet fastställs av tillståndsmyndigheten. Vattenfall har i dagsläget ingen erfarenhet av att återställa en landbaserad vindkraftspark då våra fortfarande är i drift.

Tack för era utförliga svar!

Tack för att du deltog!

Det är helt ok med Kärnkraft!!!!

Vattenfalls mål är att möjliggöra ett fossilfritt liv inom en generation. Kärnkraften står idag för en betydande del av vår fossilfria elproduktion och har, liksom alla våra fossilfria energikällor en betydande roll i kampen mot klimatförändringarna.

Vad gör man om man verkligen inte vill ha dessa i närheten av sin fastighet eller mark?

I remissförfarandet har du i ett första steg möjlighet att inkomma med synpunkter på den sökta verksamheten. Ett annat tillfälle att lämna synpunkter är under det samråd vi kommer att hålla. Vår ansökan om miljö tillstånd går sedan igenom vårt rättssystem där parter har rätt att överklaga de domar som avkunnas fram till högsta instans, Mark- och miljööverdomstolen.

Hur långt in i processen kan kommunen påverka vindparksetableringen med hjälp av veto?

Kommunen kan ta sitt beslut i vetofrågan när som helst fram till dess tillståndet har vunnit laga kraft. Länsstyrelsen brukar begära ett beslut från berörda kommuner i samband med remissförfarandet.

Vore det inte klokare att bygga vindkraftverken utmed de större vägarna typ E4 och E22 där naturen redan är kraftigt påverkad?

Det är idag mycket svårt att hitta nya områden för att etablera vindkraft. Det finns många motstående intressen att ta hänsyn till. Det finns också ett antal kriterier som måste vara uppfyllda för att det ska vara möjligt att etablera vindkraft, såsom att det ska blåsa bra och med jämn hastighet, tillgång till ett elnät som parken kan ansluta till samt tillräckliga ytor för att rymma ett större antal vindkraftverk. Hittar vi områden som uppfyller dessa krav är de alltid intressanta för oss som vindkraftsprojektör, oavsett om det är på skogsmark eller längs en väg.

Vilken generatortyp väljer Vattenfall? Med växellåda eller permanentmagnet?

Det är upphandlingen som styr vilken typ av drivlina som är bäst för vardera unikt projekt. Historiskt har vi båda typer i våra vindkraftparker. Vad som finns på marknaden om några år när det blir aktuellt för projekt Västra Tjust är svårt att sja om men det torde se ut ungefär som nu, det vill säga båda varianter med övervikt mot växellådsvariant.

Svara på frågan, svammel.

Vi hoppas att du upplever att du fick svar på dina frågor. Du är välkommen att maila oss annars.

Hur högt är 40 dB? Ett kylskåp har jag hört. Har ni fler jämförelser?

Hur högt är 40 db? Ge ett exempel.

Vi brukar undvika att jämföra ljud med varandra då de dels inte låter lika, dels upplevs på olika sätt av olika människor. Vindkraftverk ger främst ifrån sig ljud när rotorbladen (vingarna) rör sig genom luften. 40 dB-gränsen för vindkraftverk gäller utanför en bostad. Här kan du läsa mer om naturvårdsverkets vägledning gällande buller: <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledninga/Buller/Buller-fran-industrier/>

Kommer ljudgränsen att innebära att framtida bebyggelse omöjliggörs? Jag misstänker att ni inte ställer om verken för bebyggelse som tillkommer efter att kraftverken har byggts.

Det kommer att bli en fråga för den myndighet som prövar bygglovet.

Hur många boende finns i hela det aktuella området idag?

Hur många som bor i eller kring det aktuella området går inte att svara på i dagsläget, då vi just nu håller på att fastställa viket område vi kommer att samråda om. Under framtagandet av miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) kommer sedan områden att falla bort, om det visar sig att de inte är lämpliga för vindkraft. Det är ljudkravet på 40 dB som styr hur nära en bostad vi får ställa vindkraftverken.

Så alla närboende ska tycka att detta är en bra idé utan att få veta var verken ska stå?

De som bor närmast vindkraftparken är en prioriterad grupp för oss och vi har tagit initiativ till en nära dialog med dem. Vi har stor förståelse för att det kan uppstå både frågor och oro i samband med en vindkraftsetablering i närområdet och vi arbetar aktivt med att nå ut med så mycket information som möjligt till dem som är berörda. Naturligtvis är man fri att tycka vad man vill om vindkraftparken, det har vi full respekt för.

För kännedom så finns det en protestlista där personer skrivit på för att man inte vill ha mer vindkraft i Västerviks kommun.

Tack för informationen.

Varför kallar ni det park när det är ett industriområde ? Är det inte ett sätt att föringa er verksamhet och dess åverkan?

Vindkraftpark är ett etablerat och vanligt förekommande ord för ett område med vindkraftverk. Vi anser inte att det föringar vår verksamhet och dess åverkan. I vår ansökan om miljötillstånd för vindkraftparken kommer vi använda begreppet gruppstation med vindkraftverk eftersom det är så det uttrycks i miljöskyddsförordningen.

Vilka långsiktiga jobbtillfällen skapas?

Vi arbetar aktivt för att sammanlänka lokala och regionala företag med de huvudentreprenörer som kommer att utföra arbeten i och kring vindkraftsparken. Vi kan inte garantera jobb till orten, men av erfarenhet vet vi att det vid en vindkraftsetablering behövs en stor mängd olika yrken, bland annat inom projektering, markarbeten, elnät, transporter, fundament samt service till arbetare och företag såsom frisörer, mat och träningsmöjligheter. Som företagare gäller det att vara på tårna och ta tillvara möjligheterna en vindkraftsetablering ger! På vår vindkraftspark i Stor-Rotliden strax norr om Fredrika i Åsele kommun arbetar totalt sju personer med service och underhåll av 40 vindkraft-turbiner. Ett flertal av dem har valt att bosätta sig i Fredrika. Utöver det skapas det också indirekta jobb i form av entreprenad- och servicetjänster för plogning och underhåll av vägar, städning av lokaler, med mera. Vattenfall kan naturligtvis inte styra var de anställda bor, men vi kan skapa förutsättningar för fler jobb i bygden genom våra satsningar på vindkraft.

I Sverige hamnar verken väldigt nära bostäder medan i andra länder finns krav på att min 10 gånger verkets höjd. Hur tänker ni här?

Vindkraftsprojektörer i varje land måste följa de lagar och regler som gäller där. Det är inte projektören själv som bestämmer dessa krav utan vi förhåller oss till de villkor som domstolen ålägger oss i tillståndet. Skulle lagar/regler/praxis ändras måste vi naturligtvis rätta oss efter det.

På landsbygden som är skön tyst jämförd med staden - så är 40 dB som en fläkt som är på jämnt. Skulle ni vilja ha en fläkt på jämnt?

Ljud finns överallt runt omkring oss - alltifrån vind som får löven att prassla och höfläktar som går om sommaren till grannar och biltrafik. Vindkraftverk ger ifrån sig ljud främst när bladen rör sig genom luften. Hur man upplever ljud är olika från person till person och det är väldigt individuellt vilka ljud man upplever som störande. 40 dB är den gräns som vi i samhället, via domstolspraxis, kommit fram till är en nivå som är rimlig att kunna acceptera. Vindkraft har också högre krav på sig jämfört med t.ex. vägar då vindkraft normalt placeras i tysta miljöer.

Skog binder koldioxid, varför hugga ner skog om det är just koldioxid som är ett argument för vindkraft? Skogen är en ovärderlig resurs för klimatet, hur kan man tycka att en plats där man måste skövla skog är bra för vindkraft. Varför inte välja gamla industrin områden eller liknande?

När vi planerar nya vindkraftsparker är påverkan på naturmiljön ofta en central fråga och ibland avgörande för om vi får tillstånd att bygga vindkraft. Vi arbetar alltid för att göra så lite intrång som möjligt i områden där vi placerar våra vindkraftverk och avverkar inte mer skog än vad som är nödvändigt. El från vindkraftverk gör stor klimatnytta. Den bidrar till den energiomställning vi behöver göra för att klara klimaturmaningen och gör det möjligt för hela industrier att ställa om. När el från vindkraftverk exporteras ut i Europa tränger den dessutom undan kolkraft som är en av de vanligaste energikällorna på kontinenten. Det är mycket svårt att hitta nya områden för vindkraft och det kan finnas flera lagar och regler som gör att de inte kan ställas på en specifik plats. Skulle det finnas ett industriområde som uppfyller alla krav på lämplig lokalisering så skulle det absolut kunna vara en bra plats att etablera vindkraft på. Hittills har vi dock inte stött på något industriområde som uppfyller dessa krav.

Men hur mycket Bisfenol A följer med den plast som eroderar från vingarna? Epoxiplasten innehåller som regel 33 % av bisfenol och ett vindkraftverk släpper troligtvis mer än ett ton under 20 års användning. Med tanke på den höga gift- och miljöpåverkan som Bisfenol A har så undrar jag hur ni kan ta hand om dessa utsläpp?

Microplaster är idag ett samhällsproblem och några av de största källorna till utsläpp av microplaster är fordonsdäck, konstgräsplaner, textiltvätt och båtfärg. Vindkraftverk kan också släppa ifrån sig microplaster. Bladen är dock extremt robusta och tillverkade för att hålla och utstå extremt stor yttre påverkan. Det utförs dessutom underhåll årligen för att säkerställa vindkraftverkets prestanda. Om skador på blad uppstått ser man till att laga dem. I dagsläget finns inte så mycket forskning inom just vindkraft och microplaster så vi skulle behöva lite mer tid på oss för att besvara frågan om just Bisfenol A. På Vattenfall arbetar vi ständigt för att minimera vår påverkan på miljön i vår verksamhet och vi ingår aktivt i flera forskningsprojekt gällande hur vi kan minimera påverkan på naturen.

Samexistens, jag har valt att bo här av en anledning, naturen, vill inte ha vindkraftsindustri i närområdet. Då hade jag från början valt att bosätta mig någon annanstans. Låt landsbygden vara, varför bygger man inte där djur och natur inte skadas och där konstant ljud och ljus redan finns, varför välja att förstöra tysthet och naturen?

Det är mycket svårt att hitta nya områden för att etablera vindkraft. Det viktigaste är att det blåser bra och med jämn hastighet. Det finns också många motstående intressen att ta hänsyn till. Lågflygsområden, friluftsområden och radarstråk är några. Djur, natur och närboende är andra. Många områden faller bort på grund av just motstående intressen. I våra förstudier försäkras vi oss om att området vi undersöker har goda förutsättningar för att uppfylla viktiga kriterier som berör t.ex. närboende och vi följer gällande lagar, regler och praxis för ljud och ljus. Vi är också mån om att ha en god dialog med dem som är allra mest berörda av vindkraftsparken för att hitta gemensam förståelse och möjligheter till samexistens.

Toppenbra svar! Tack.

Tack själv för frågan!

Hur många vindkraftverk kommer behövas för att täcka kärnkraft och ökat elbehov?

Vid slutet av 2020 fanns det drygt 4 300 vindkraftverk i Sverige, vilka sammantaget bidrog med ungefär 16 procent av landets elproduktion under året. 2040 beräknas vindkraften stå för över hälften av elanvändningen i landet och alltså öka markant. Men antalet vindkraftverk kommer troligtvis att ligga kvar på ungefär samma nivå. Det beror på den snabba teknikutvecklingen, med bland annat högre verk, som gör att moderna vindkraftverk producerar allt mer el.

Vad kostar det att återställa platsen helt efter ett vkv?

I varje projekt görs en beräkning och denna beräkning ligger sedan till grund för den säkerhet som tillståndsgivande myndighet skriver in i tillståndet.

Minska påverkan på människan och naturen.

Prövningen mot miljöbalken är till för att säkerställa att påverkan på dess omgivning och motstående intressen är rimligt.

Tar ni bara hänsyn till skyddade arter eller till alla arter, så som EU efterfrågar av oss?

Vattenfall följer den domstolspraxis och de regelverk som gäller för verksamheten. Vi kommer därför genomföra mycket ingående studier och inventeringar initialt och även senare i projektet för att säkerställa att vi inte menligt på ett nationellt eller regionalt plan påverkar arter som omfattas av art- och habitatdirektiven eller av fågeldirektivet.

Får vi tillgång till sändningen i efterhand?

Ja.

Kan markägare hindra att vindkraftverken byggs och i så fall hur?

För att vi ska kunna etablera vindkraft i ett område krävs avtal med berörda markägare. Avtalen ingås naturligtvis frivilligt.

Hur många deltagare är vi?

Under informationstillfället loggade totalt 53 unika användare in.

Frågerutan syns inte i helskrämsläge.

Vad bra att du fick det att fungera trots det!

Hur mycket vindenergi skulle kunna produceras via kyrktornen om man försåg dem med adekvata vindsnurror.

Hur mycket energi som skulle produceras är inte möjligt att svara på utan att veta mer om lokala förhållanden. Det skulle med stor sannolikhet vara mycket svårt att få tillstånd för sådan vindkraftsverksamhet. Andra lagstiftningar än miljöbalken kommer att spela stor roll.

Hur låg är verkningsgraden för verken, är inte det ett mer rättvist mått en drifttid?

Den som frågar har rätt i att drifttid inte kan användas som ensamt mått på hur bra en park är. Det finns flera mått som vi tittar på när vi bygger en park och man kan inte göra bedömning från ett enskilt mått. Att vindkraft kan leverera el till ett konkurrenskraftigt pris är ett av de viktigare måtten på hur bra en park är. Den här sidan har bra info om vad de olika begreppen står för: <https://www.vgregion.se/regional-utveckling/verksamhets-omraden/miljo/power-vast/fakta-om-vindkraft/energi--teknik/?vgrform=1>

Har du ytterligare frågor och funderingar är du varmt välkommen att höra av dig till oss på mejl: vastratjust@vattenfall.com